

A HTMT HÍREI

Záborszky László, az MTA külső tagja díszdoktori címet kapott a Semmelweis Egyetemen

Összesen tíz kiemelkedő, az egyetemmel aktív kapcsolatot ápoló, nemzetközileg elismert professzor kapott díszdoktori címet a Semmelweis Egyetemen idén. A Doctor Honoris Causa (DHC) díjazottjai között volt Záborszky László is, az MTA külső tagja, a Rutgers Egyetem Molekuláris- és Viselkedés-Idegtudományi Központjának elismert professzora. [...] Záborszky professzor kulcsszerepet játszott a New York-i Magyar Tudományos Társaság megalapításában, amelynek előbb alelnöke, majd elnöke volt. 2013-ban a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével tüntették ki. A neuroanatómia és az idegkémia területén tett felfedezéseivel nemzetközi hírnevet szerzett. Munkássága, amely a szelektív idegi fókuszról a kábítószer-függőség kezelésén át az Alzheimer- és Parkinson-kór megelőzéséig terjed, hozzájárult az agyműködés titkainak megértéséhez. A mai napig aktív együttműködést ápol a Semmelweis Egyetemmel: kurzusokat tart az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetben, tanulmányutakat szervez fiatal kutatóknak, és előadásokat...” Forrás: Semmelweis.hu: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Bírálják a kárpátaljai magyar szervezetek az új ukrán kisebbségi törvényt

Közös nyilatkozatban bírálja a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és az Ukrainai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) az Ukrajna nemzeti közösségeiről szóló új törvényt. A közös nyilatkozat rámutat, hogy a törvényalkotók teljes egészében figyelmen kívül hagyták a magyar és más kisebbségi szervezetek által korábban megfogalmazott konstruktív javaslatokat. A törvény nem csupán megerősíti az oktatási és nyelvtörvényben korábban kodifikált jogszűkítéseket, de újabbakat is bevezet, “nem garantálja a kompakt nemzetiségi letelepedési térségek megőrzését, illetve a nemzetiségi szimbólumok használatát sem” – áll a nyilatkozatban. A közös nyilatkozat szerint az új jogszabály „a kisebbségi jogokat kizárólag a kisebbségekhez tartozó személyek egyénileg gyakorolható jogaként értelmezi.” [...] Az új ukrán kisebbségi törvény nem garantálja a kisebbségi jogokat – nyilatkozta a Híradónak Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Megtartotta éves közgyűlését a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség

Megtartották a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) éves közgyűlését, melynek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola adott otthont december 17-én. [...] Orosz Ildikó, a KMPSZ és a Rákóczi-főiskola elnöke ismertette a szövetség éves beszámolóját. A közgyűlés során ismertették a szövetség éves munkáját, eredményeit, tevékenységét. [...] December 13-án azonban második olvasatban is elfogadta az ukrán törvényhozás az Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről) című törvényt, melynek kidolgozása során nem vették figyelembe a kárpátaljai magyar érdekvédelmi szervezetek javaslatait. [...] A Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatása révén, a KMPSZ közreműködésével 2022-ben SakkTesi innovációs és önfejlesztő program valósult meg Kárpátalja több intézményében...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Kötet: Beregszászi barangolás térben és időben

Barangolni ismeretlen vagy rég látott, már-már elfelejtett helyeken titkok felfedezését ígérő izgalmas vállalkozás. Különösen szerencse, ha az utazó avatott, lelkes kalauzra lel, aki nem csupán megmutatja a látnivalókat, nem csak évszámokat, eseményeket sorol, hanem feltárja az évszázadok alatt egymásra rakódott történelmi rétegeket, így alkotva szilárd talapzatot, melyen helyére kerül a jelen. Ilyen hiteles útikalauz Dalmay Árpád, aki különleges kalandra csábít a Beregszász – Erzsébet királyné városa című kötetével. [...] Dalmay Árpád a kötetben [...] bemutatja Bereg vármegye egykori székvárosát, s miközben megismerkedhetünk utcáival, tereivel, műemlékeivel, emlékműveivel, szobraival, emléktábláival, a szerzőtől (útikalauzunktól) azt is megtudhatjuk, milyen kapcsolat fűzte történelmünk, művészeti életünk nagy alakjait, például Bethlen Gábort, Kossuth Lajost, Petőfi Sándort, Móra Ferencet, Móricz Zsigmondot... a városhoz...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Magyar Vita, a Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum igazgatója

A Karácsonyi Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum helyzetéről Magyar Vita igazgatóval beszélgettünk. [...] A diáklétszámot tekintve majdnem ugyanannyian vagyunk az idén, mint tavaly. Ha nem robban ki a háború, talán sokkal többen lennénk, de így is

közel 180-an tanulnak nálunk. [...] Ami a káderkérdést illeti, majdnem minden tanévben cserélődik egy-két tanár. Sok fiatal oktatónk van. [...] A líceum több éven keresztül 100 százalékos továbbtanulási aránnyal büszkélkedhetett. Minek az eredménye a töretlen színvonal? A 10-11. osztályban profiltantárgyakat határozunk meg, és csoportbontást alkalmazunk. A reál csoportban a matematikát, a humánban a történelmet és a nyelveket tanulják emelt óraszámban. [...] A korábbi esztendőkhöz képest nőtt a Magyarországra jelentkezők száma. De még így is az itthon maradtak vannak többségben. [...] Akik 10 fölötti tanulmányi átlaggal rendelkeznek, azoknak nem muszáj az osztálytársakkal együtt tanulniuk a délutáni stúdiumon, a tantermekben. Ez sokakat motivál...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Energetikai vészhelyzet van Ukrajnában

Herman Herascsenko energiaügyi miniszter egy televíziós műsorban [...] az Ukrenerho állami áramellátó vállalat bejelentését kommentálta, miszerint az egységes energetikai rendszer kapacitásának több mint 50%-a kiesett. [...] Az ukrán energetikai infrastruktúra ellen indított orosz „hadjárat” negatív hatásai megmutatkoznak a gazdaság eredményein. Nincs olyan ágazat, amely ne szembesülne fennakadásokkal, nehézségekkel, leküzdhetetlennek tűnő akadályokkal. Utánajártunk, hogyan vészeli át a „sötét időszakot” a különböző szakmák képviselői. [...] A tantermek világítását úgy oldjuk meg, hogy teljesen szabaddá tesszük az ablakokat és igyekszünk azokhoz közel ültetni a gyerekeket. A fűtés áram hiányában azonnal leáll, így nagyon hamar lehűlnek a tantermek, a gyerekek dzsekiben ülnek végig az órákat. A legnagyobb gondot mégis a vízhiány okozza, mivel az illemhelyek használatához állandó vízellátásra lenne szükség. Mint mondta, az online oktatás sem jelent megoldást a problémára, mivel a kistérségen belül más és más időpontban történik a lekapcsolás, így a gyerekek nem tudnak egyszerre bejelentkezni...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Megbukott a szlovák kormány a parlament bizalmi szavazásán

A parlament csütörtökön (december 15.) megvonta a bizalmat a Heger-kormánytól. [...] Zuzana Čaputová köztársasági elnök a parlamenti döntést követően visszahívta a szlovák kormányt, ugyanakkor meg is bízta azzal, hogy ideiglenesen, korlátozott jogkörrel továbbra is lássa el a feladatát. [...] Čaputová szükségesnek tartja, hogy az előrehozott választásokra még 2023 első felében sor kerüljön...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A Szlovák Értelmiségiek Szövetsége szerint Szlovákia területi integritását veszélyezteti a magyar himnusz éneklése

Panasszal fordult a Legfőbb Ügyészséghez a két éve létező Szlovák Értelmiségiek Szövetsége, amiért november végén, a gútai alakuló testületi ülésen Halász Béla polgármester felkérésére a képviselők elénekelték a magyar nemzeti himnuszt. [...] Ennek kapcsán a ZIS a következő panaszt nyújtotta be a Szlovák Köztársaság állami jelképeiről és azok használatáról szóló törvény 13. paragrafusának második bekezdése hivatkozva, ami így hangzik: Az állami himnuszt államünnepek, emléknapok, évfordulók és más jelentős országos vagy helyi jellegű események alkalmával játsszák vagy éneklik; más ország állami himnuszt akkor játsszák, ha jelen van az illető ország hivatalos küldöttsége. [...] Próbáltuk kideríteni, pontosan kik és mennyien tagjai a szlovák értelmiséget tömörítő szövetségnek [...] előszeretettel élnek a petíciós joggal, illetve szívesen nyújtanak be panaszt, [...] webshopjukon keresztül például mindössze 4 euróért meg lehet vásárolni azt a 47 oldalas kiadványt, amely Szlovákia déli részének helyzetéről szól 2022-ben...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Együttműködést épít a Selye Egyetem és a Jókai Színház

A Komáromi Jókai Színház a 2023/2024-es évadban a már meglévők mellett egyetemi bérletet is hirdet. Az intézmény erről a SJE rektorával, Juhász Györggyel és az SJE Hallgatói Önkormányzatával egyeztetett. A jelenlegi évadban emellett két előadást kötött le a hallgatói, oktatói és munkatársai számára a SJE. [...] Gál Tamás, a Komáromi Jókai Színház igazgatója hozzátette: a 2023/2024-es évadra meghirdetendő egyetemi bérlet kapcsán a magyar hallgatók által látogatott további egyetemi központokkal – Pozsonnyal, Nyitrával – is szeretnék megtalálni az együttműködés lehetséges útját...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Lang Tamás, Zsidóellenes törvénykezés és zsidóüldözés Szlovákiában című kötet szerzője

A kettős kereszt árnyékában – ez Lang Tamás pár hete a somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet gondozásában megjelent új kötetének címe. A témát precízen jelölő alcíme pedig: Zsidóellenes törvénykezés és zsidóüldözés Szlovákiában (1938–1945). Az Érsekújváriban élő és az idén 80 éves szerzővel a tematika tágabb társadalmi összefüggéseiről beszélgettünk. [...] Lassan huszonöt éve foglalkozom a szlovákiai holokauszt háttérével és történelmével. És kutatom is az államfőként Jozef Tiso vezette szlovák

államnak a náci éra politikájához igazodó antiszemita cselekvését. [...] Igen, és a lényegének kiindulópontja az a meglátás volt, hogy mind az akkori Szlovákiában, mind a Magyarországon alkalmazott zsidóellenes törvénykezésről, a korabeli történelmi tényekről a két ország széles körű közvéleménye valóban keveset tud. [...] A levéltári dokumentumok terjedelmes anyagát kutatva arra a megállapításra jutottam, hogy a történetek egyik döntő hajtóereje az árjásítás, tehát a tulajdon- és vagyonszerzés zsigeri vágya volt. Ennek gyökerei pedig egészen a 19. század derekáig vezethetők vissza...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Csiba Balázs, A pozsonyi káptalan hiteleshelyi jegyzőkönyvei II. (1504 –1513) című kötet szerzője

Csiba Balázs, a Pozsonyi Comenius Egyetem oktatója pár hete Kondé Mihály élete és pályája címmel tartott előadást a Kondé család emlékezetének szentelt konferencián a Csallóközi Múzeumban. Nagyjából 10-11 éve foglalkozik a csallóközi nemesi családok kutatásával, fő kutatási területei ezenkívül a középkori Csallóköz településeinek írott hagyatékai, hivatalos dokumentumai, az itt élt nemesi családok eredettörténete, származástana, a középkori oklevéltani források nyilvánossá tétele és az akkori világi igazságszolgáltatás. 2022. December 8-án ismét Dunaszerdahelyre látogatott, hogy bemutassa A pozsonyi káptalan hiteleshelyi jegyzőkönyvei II. (1504 –1513) című kötetét. [...] A testület egy egyházi szervezet, de egyébként magyar sajátosságról van szó. [...] A publikált, közel 500 oklevél az adott időszaknak az összes dokumentuma? Magyarán mi volt a kötetbe kerülés kritériuma? [...] Az oklevelek nyomán milyen újdonságokat tudhatunk meg a korabeli Csallóközről? [...] Magyarországon az volt a szokás (egyébként ez az Aranybullában is benne van), hogy az apa birtokai negyed részének az értéke a lányoknak jár, amit a fiúknak legtöbbször pénzben ki kellett fizetni...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A „Magyar vagyok és sikeres” című előadás-sorozat

A Kukukónia Polgári Társulás projektje révén az elmúlt két évben Simon Attila – az MTA külső tagja – történésszel hat-hat előadást tartottunk középiskolás magyar fiataloknak. [...] A fenti címet viselő előadásomban több dologról szoktam beszélni. Mivel egy népcsoportot elsődlegesen a mennyiségével lehet körbehatárolni, először is arról, hogyan alakult a számunk az elmúlt ötven évben, ami, ugye, egy szóval is összefoglalható: fogytunk. [...] Nagy örömmre szolgál, hogy a fiatalok többsége érdeklődve hallgat. [...] Lampl Zsuzsanna, az MTA külső köztestületének tagjának írása...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Posztumusz Magyar Örökség díjban részesült Huszár László

December 17-én, szombaton 11 órai kezdettel került sor Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében a Magyar Örökség díjak 103. díjátadó ünnepségére. [...] Huszár László laudációját Bárdos Gyula, a Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség elnöke mondta, melyet az alábbiakban teljes terjedelmében idézünk: [...] „Élni csak úgy érdemes, ha szolgálni tudunk, hangsúlyozta a kiváló közművelődési szakember, Huszár László 2018-ban Dunaszerdahelyen, amikor átvette a Magyar Arany Érdemkereszt állami kitüntetését. [...] Kezdeményezője volt a Csemadok Művelődési Intézete megalakulásának, amelynek igazgatója volt, hasonlóan mint a 2013-ban megalakult Szlovákiai Magyar Művelődési Intézetnek. [...] Ág Tibor neves népzene kutatóval és karnaggal kezdeményezték a szlovákiai magyar autentikus folklór hanghordozókon és videofelvételeken történő gyűjtését, rögzítését és nem utolsósorban digitalizálását, így azok az internet segítségével elérhetővé váltak a széles szakmai közönség számára szerte a világon...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Miniszter: Ösztönöznünk kell a fiatalokat, hogy minél korábban szülővé váljanak

A múlt évben Szerbiában a házasságot kötő férfiak átlagéletkora 31 év volt, míg a nők esetében 28. Ösztönöznünk kell a fiatalokat, hogy minél hamarabb szülővé váljanak – mondta Darija Kisić családügyi miniszter. Hozzátette, aggodalomra ad okot, hogy a szerbiai családok több mint ötven százalékában csak egy gyermek van, ezért mindent meg kell tenni ezeknek a tendenciáknak a javítása érdekében...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Politikum: Fremond Árpádot választotta meg elnökévé az újonnan alakult MNT

Pénteken Szabadkán megalakult az új összetételű Magyar Nemzeti Tanács (MNT). A Városháza dísztermében megtartott alakuló ülésen hitelesítették a 35 tag mandátumát, majd a tanács tagjainak a javaslatára rögtön összehívták az első munkalést is, amelyen Fremond Árpád személyében megválasztották az új elnököt...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Konferencia: Az Arankaköz és annak kincsei

Határtalan Arankaköz címmel tartottak konferenciát Törökkanizsán a helyi könyvtárban. A történelmi Arankaköz és környéke kincseivel kapcsolatos tudományos és ismeretterjesztő előadásokra került sor. Az eseményen a helyi előadók mellett Magyarországról és Romániából is érkeztek résztvevők. [...] Az előadásokban helyet kaptak az épített- és kulturális örökségek, a helyi termékek szerepe. A nagyobb átfogó előadások célja az volt, hogy bemutassák, hogy ez a vidék valamikor egységes volt – mondta Fehér Viktor szervező, a Banaticum Egyesület elnöke. „Ilyen például a Szeged-Temesvár vasútvonal, ami ugye átszeli ezt a vidéket. Vagy maga az Aranka folyó, vagy azok a régészeti leletek, amiről most beszélt Németh Ferenc tanár úr, az MTA külső köztestületének tagja...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Kétnyelvű könyv a Ferenc-csatornáról

Idén volt 220 éve, hogy a Ferenc-csatorna hajózható lett, és jövőre lesz 275 éve, hogy megszületett Kiss József építész, a csatorna tervezője. Ebből az alkalomból a Miloš Crnjanski Vajdasági Művelődési Intézet és a Tiski Cvet Kiadó gondozásában a napokban megjelent Bordás Győző és Bordás Attila Csatorna született című kétnyelvű kötet. [...] Kiss József életművét és a Ferenc-csatorna történetét dolgozza fel a könyv két nyelven, magyarul és szerbül. [...] Bordás Győző, író, kritikus, szerkesztő elmondta: Amikor a kilencvenes években csatornaregényeket írtam, akkor foglalkoztam a csatornaépítés történetével [...] a bátyám viszont, aki néprajzos, tárgynéprajzos, az építészeti munkáit foglalta egybe ebben a kötetben...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Ki ölte meg a Török Zolit?

Bő tíz évvel később megérkezett Aaron Blumm azaz Virág Gábor Biciklizéseim Török Zolival nagy sikerű könyvének folytatása. A Ki ölte meg a Török Zolit? új kötet gyakorlatilag második része egy tervezett trilógiának, amiben az író a fragmentált, rövid szerkezetet is megtartotta. [...] Szabadkán a könyvet a VM4K Csütörtök esték elnevezésű programsorozatának keretén belül mutatták be, a szerzővel Bicskei Gabriella, a kötet szerkesztője beszélgetett...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Várady Tibor, nemzetközi jogász

A közelmúltban jelent meg Várady Tibor nemzetközi jogász, az MTA külső köztestületi tagjának legújabb két kötet, mely az Újabb történetek az irattárból című sorozat része. A szerző a napokban vette át a Szirmai Károly irodalmi díjat. Az akadémikust a többi közt arról kérdeztem, hogyan egészíti ki egymást a jog és az irodalom tudománya. [...] Apám is, nagyapám is ügyvédek voltak. [...] Jogi karrierjét sokan nyomon követhették, viszont most már huzamosabb ideje az irodalom felé fordult. Több könyvet írt, és a napokban vehette át a Szirmai Károly irodalmi díjat. [...] Az irodalom mindig fontos volt számomra, korábban is kaptam irodalmi díjat, de a jogi pályám mellett ez inkább valamilyen párhuzamos tevékenység volt – vagy valami, ami az életemhez tartozik, de halasztható. [...] Művei kultúrtörténetek, dokumentumregények és családtörténeti visszatekintések, viszont az egykori peranyagok folyamatos bemutatása határozottan emlékezteti az olvasót, hogy az író kétségtelenül jogtudós is egyúttal. Úgy érzem, hogy valamilyen sorsfaragta műfajig jutottam...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Zajlik az V. Synergy fesztivál

A Vajdasági Színházi Múzeum szervezésében a Kisebbségi színházak létrejötté Vajdaságban című kiállítással – melynek szerzője Zoran Maksimović teatrológus – csütörtök este az Újvidéki Színházban ünnepélyesen megkezdődött az ötödik Synergy Nemzetközi Nyelvi és Etnikai Kisebbségi Fesztivál. [...] Etnikai vagy nyelvi kisebbséghez tartozni azt jelenti, hogy a kisebbségi önmeghatározás egyetlen szűk körébe tartozunk. A kisebbségek világában élünk, akik valójában többségben vannak. [...]Az idén a fesztivál központi témája a nők, méghozzá tágabb összefüggésben: a nő mint feleség, a nő mint anya, a nő mint munkatárs és mint a világ egyik fele – mondta Venczel Valentin, az Újvidéki Színház igazgatója...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Minden 10. romániai újszülöttet kamaszlány hoz a világra

Az Európai Unió tagállamaiban a 15 évnél fiatalabb korban szülő lányok 45 százaléka romániai a Mentsük meg a Gyermeket nemzetközi segélyszervezet hétfőn közölt tanulmánya szerint. A részben az Országos Statisztikai Intézet (INS) adataira hivatkozó jelentés szerint 2020-ban 731, tizenöt évesnél fiatalabb lány vált anyává Romániában. Ezen túlmenően tizből két kamaszkorú anyának egynél több gyermeke van már, 32 százalékuk szerint édesanyjuk is kiskorú volt, amikor világra hozta őket. [...] Emiatt a hátrányos helyzetű vidéki településeken élő várandós nők nagy része egyáltalán nem esik át orvosi vizsgálaton terhessége alatt, és

csak szülni jelentkezik a szülészetén, vagy akkor megy orvoshoz, ha egészségügyi állapota nagyon rosszra fordul...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Bizonytalan év vár a megmaradt erdélyi magyar nyomtatott napilapokra

Van, ahol már csak a csodában bíznak, máshol a Krónika és a Székelyhon eddigi olvasóit szeretnék meggyőzni arról, hogy továbbra is érdemes előfizetni a nyomtatott lapokra. Megpróbáltuk feltérképezni, hogy milyen helyzetben vannak a megmaradt erdélyi nyomtatott napilapok: az Aradon megjelenő Nyugati Jelen, a nagyváradi Bihari Napló, a kolozsvári Szabadság, a Maros megyei Népújság, a Hargita megyei Hargita Népe, illetve a Kovászna megyei Háromszék. Megkérdeztük, hogy miként érinti őket az energiaár-, illetve a háború miatt kialakult papírválság és a magyarországi támogatások elapadása miatt is átalakuló erdélyi médiaviszonyok. [...] Megszokás? Ragaszkodás egy hagyományhoz és ennek a hagyománynak a megtartása? Különködés? Tudatosság illetve tudatos médiafogyasztás? [...] De mit jelent a lapterjesztés, hogyan jut az olvasó asztalára az újság? Erről beszélgettünk Donáth Levente magánlap terjesztővel...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Egy év alatt sem sikerült bejegyezni a December 15. A román–magyar szolidaritás napja nevű Egyesületet

Egy év alatt sem sikerült bejegyezni a December 15. – A román–magyar szolidaritás napja Egyesületet, melynek létrehozását a romániai kommunista diktatúrát megdöntő forradalom 33. évfordulóján jelentette be Tökés László Temesváron. A temesvári sajtótájékoztatón Gabriel Andreescu emberi jogi aktivista, az egyesület társkezdeményezője a bejegyzés hatósági gáncsolásáról számolt be. Elmondta: a törvény 30 napos határidőt szab meg a kormányfőtitkárságnak a névfoglalási kérvényük elbírálására, ám a hivatal mindeddig nem adott választ a tavaly decemberben benyújtott beadványukra. Ehelyett pótlólagos iratokat, nyilatkozatokat kért az alapítótól [...] s bár minden kért iratot elküldtek, hogy gyorsítsák a folyamatot, mégsem kaptak sem pozitív sem negatív választ...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Szilágyi Júlia, író, egyetemi tanár

Szilágyi Júlia mindig is beszélgetéseken keresztül közvetítette saját gondolatait és provokálta ki mások véleményét. Most válogatás kötet jelent meg írásaiból: az Olvasott idők címet viselő könyve is azt bizonyítja, hogy a 30, 40, 50 évvel ezelőtt megfogalmazott gondolatai most is érvényesek, aktuálisak. Teljesen érthető ebből a perspektívából, hogy az új Szilágyi-kötet címe Olvasott idők lett. Ha nem is tartalmaz új írásokat a kötet, mindenképp eseményszámba megy megjelenése, mert a szerzőnek a könyvesboltok polcaira csak ritkán és nagy kihagyásokkal kerültek saját könyvei. „Évtizedenként egy kötet – az adat itt a türelem, az igényesség jeleként funkcionál” – írja tanítványa, Balázs Imre József. [...] Zsidó származású, magyar kultúrán nevelkedett értelmiségi nőként élte túl a holokauszt után a diktatúrát is. A háromszoros kisebbségi lét nemcsak kiszolgáltatottá, hanem elszánttá és szabaddá is tette. [...] Néhány ember korlátlanul szabad cselekvését számtalan ember nem-cselekvése teszi lehetővé. A passzivitások végtelen sora így válik cselekvéssé...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Sikertörténetté tették a biotermesztést Romániában: Kalotaszegi szakember a biominősítés két évtizedéről

Fennállásának húszéves évfordulóját ünnepelte Albert Imre biotermesztő szakember kolozsvári bejegyzésű biominősítő cége, amelyet elsőként regisztráltak az országban. A magyarországi és svájci segítséggel megalapozott erdélyi biomozgalom országos méretűvé vált: jelenleg mintegy 620 ezer hektárnyi bioművelésű terület tartanak számon Romániában, a mezőgazdasági összterület 3 százalékát. [...] Létrehozóját, a Kolozs megyei Magyarlónán élő és gazdálkodó Albert Imrét a rendszerváltás utáni romániai biogazdálkodás megteremtőjeként tartják számon...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesületének (SZMÚE) könyveit mutatták be Csíkszeredában

A Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesületének (SZMÚE) könyveit mutatták be péntek délután Csíkszeredában a Kájoni János Megyei Könyvtár előadótermében. Az egybegyűlteket Kuna Ibolya, a könyvtár munkatársa köszöntötte. Az est házigazdája, Sarány István, a Hargita Népe felelős szerkesztője az egyesület létrejöttéről és könyvkiadási programjáról beszélt. [...] A rendezvényen jelen volt még Schaffhauser Ildikó, mindhárom kötet – Gúnyhatár (2021), Múltból jövőndőt (2021) és Kárpátországi téridő (2022) – társszerzője...” Forrás: Székelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Huszár Sándor életrajzi műveinek harmadik kötetét mutatták be Kolozsváron

A kolozsvári 8. Adventi Könyvvásáron idén sem maradtak el a kötetbemutatók: a Vallásszabadság Házában december 9-én, pénteken Huszár Sándor prózaíró, a Kolozsvári Állami Magyar Színház egykori igazgatója és A Hét című folyóirat 1970–1983 közötti főszerkesztője naplóinak közreadásáról tartott előadást Balázs Imre József irodalomtörténész, az MTA külső köztestületének tagja. [...] Balázs Imre József úgy fogalmazott, hogy ha ezeket a naplójegyzeteket regényként olvasnánk, egy vívódó, munkáscsaládból származó értelmiségi küzdelmei rajzolódna ki előttünk. A kolozsvári színház éléről eltávolított, a színházigazgatósághoz erősen ragaszkodó szerző az Utunk szerkesztőségében sem érezte igazán jól magát, folyamatosan úgy vélte,

ellehetetleníteni és cenzúrázni akarták. Balázs Imre József fontosnak tartotta kiemelni ezt az aspektust is, így láthatóvá vált, hogy az erdélyi magyar, egykori vezető szerepeket is betöltő értelmiség alakjai között voltak olyanok, akik nyíltan vallottak depresszióval való küzdelmükről, szorongásaikról és segítségkéréseikről...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Búcsú a Kolozsvár Társaság örökös elnökétől, Buchwald Pétertől

Életének 86. évében elhunyt a hétvégén Buchwald Péter Szilárd, a Kolozsvár Társaság elnöke, a kincses városbeli gyógyszerkémiai tudományos intézet kutatója. [...] Önzetlenül csatlakoztál a Kolozsvár Társasághoz, ahol alelnök, majd öt éven keresztül elnöki tisztséget töltöttél be, amelyről ebben az évben lemondtál és maradtál örökös tiszteletbeli elnök. A kolozsváriak emlékeznek majd az általad szervezett rendezvényekre, mint például a bolyais találkozókra, előadásokra a filmtörténetről, a Hóstátról, a Házsongárdi temetőről vagy a sportról, a könyvbemutatókról, és még sorolhatnám...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

Podcast: A Magyar Népcsoporttanács benyújtotta javaslatát a Kancelláriának

A Magyar Népcsoporttanács benyújtotta javaslatát a Kancelláriának arról, hogyan osszák el a magyar kisebbségnek járó, jövő évi állami támogatást. A költségvetés 2023-ban is 7,9 millió eurót szán a hat elismert népcsoport szervezeteinek és programjainak támogatására. A Magyar Népcsoporttanács mintegy 666.000 euró sorsára tehetett javaslatot. A magyar népcsoport szervezetei november elejéig adhatták le pályázataikat programjaik költségeire és működési kiadásaira. Mintegy 60 egyesülettől érkezett pályázat, melyek összértéke megközelítette az 1,2 millió eurót, mondta el Somogyi Attila, a Magyar Népcsoporttanács elnöke: [...] A kisebbségek éves működési pályázatai mellett a Kancellária központi népcsoporti alapokat is finanszíroz. [...] Olyan terveket várnak, amik a következő két évben a többségi társadalom számára is megismerhetővé teszik a népcsoportok nyelvét és kultúráját...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Médiafogyasztás a magyar népcsoportban

“Médiahasználat és médiafogyasztás a magyar népcsoportban” címmel készített tanulmányt a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszéke. A nyilvánosan közzétett kutatás eredményei azt szemléltetik, hogy melyek az ausztriai magyar népcsoport tagjainak általános médiahasználati jellemzői, továbbá milyen tartalmakra tartanak igényt a médiakínálatot illetően. A kutatáshoz szükséges kérdőívet Erlinghagen Erika a tanszék vezetője, valamint Kertész Ágota egyetemi hallgató dolgozták ki közösen. Az online és nyomtatott formában kiküldött kérdőívekből 103 érkezett vissza a kutatókhoz. A kutatás eredményével kapcsolatban Erlinghagen Erika elmondta, hogy életkortól függetlenül jelenleg a digitális médiakínálat a legfontosabb az ausztriai magyarok számára...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Ugri Mihály, a grazi MEÖK volt elnöke

Gyászol a magyar közösség Grazban. 91 éves korában december 12-én elhunyt Ugri Mihály, a Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubjának korábbi vezetője és a Magyar Katolikus Közösség Pasztorális Tanácsának korábbi világi elnöke. [...] Ugri Mihály 1931-ben Szombathelyen született, Sárváron és az osztrák-magyar határon fekvő Szentgotthárdon nevelkedett. 1956-ban szerepet vállalt a magyar forradalom eseményeiben, emiatt november negyedikén társaival Ausztriába menekült. [...] Novák Katalin, Magyarország köztársasági elnöke novemberben a Magyar Érdemrend tisztí kerestje polgári tagozatát adományozta Ugri Mihálynak az Ausztriában élő magyarság érdekében végzett szolgálata, különösen a Mindszenty-Vadon emlékzárandoklat, illetve a helyi magyar egyetemi és cserkészélet területén meghatározó tevékenysége elismeréseként...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Köszöntő: S. Csoma János 80. születésnapja

Kerek évfordulót ünnepelt a Bécsi Napló baráti köre és szerkesztőségének csapata. A szerkesztőség legrégebbi tagja, szeretett kollégánk S. Csoma János 80. születésnapját. [...] Erre az alkalomra jelent meg János legújabb verseskötete "Utóéletem" címmel. A kötet méltatását Ködöböcz Gábor az egrai egyetem nyugalmazott professzora fogalmazta meg. [...] Az ünnepi esten a Bécsi Magyar Otthonban Martos Péter kollégánk bevezetője után, Andorka Hanna olvasta fel a könyvismertetést. Ezt követően Pohl Balázs, a Bécsi Magyar Színház a Svung társulatának vezetője felolvasott a kötetben megjelent versekből. [...] Deák Ernő főszerkesztő, az MTA EB tagjának méltató szavaival zárult az est vacsora előtti irodalmi része...” Forrás: Becsnaplo.eu: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: A kortás magyar költészet többnyelvű környezetben

December 13-án, 18 órakor a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszékén egy beszélgetésre kerül sor, a „kortárs magyar költészet többnyelvű környezetben” témában. Az eseményen az érdeklődők három meghívott irodalmár tapasztalatain keresztül hallhatnak multikulturalitásról és a magyar költészet jelenéről. A Finnugor Tanszék szervezésében a meghívott költővendégekkel Terék

Annával, Karácsonyi Zsolttal és Németh Zoltánnal a magyar irodalmat érő lehetséges hatásokról, a magyar költészet jelenbeli alakulásáról, multikulturalitásról beszélget majd az est moderátora, Szarvas Melinda irodalomtörténész, mondta Pesti Brigitta, a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszékének irodalomtörténésze a programról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Horvátország a schengeni övezet része lett

Hazánk megkapta a zöld jelzést, január elsejétől csatlakozhat a schengeni térséghez, ami többek között azt jelenti, hogy határellenőrzés nélkül utazhatunk Horvátország és Magyarország 344 kilométer hosszú közös határszakaszán a kijelölt határátkelőknél...” Forrás: Kepesujtsag.com: [teljes cikk >](#)

Budapesten ülésezett a magyar-horvát kisebbségi vegyes bizottság

Európában is példamutató a kisebbségi jogok kölcsönös magyarországi és horvátországi biztosítása, s ebben nagy szerepe van a magyar-horvát kisebbségi vegyes bizottságnak (KVB) is – közölte múlt szerdán Kalmár Ferenc, a testület magyar társelnöke a bizottság 15. plenáris ülésén. Nagy eredménynek nevezte a Pécsi Horvát Színház működését, amelyhez hasonló intézmény csak egyetlen van a világon Horvátország határain kívül. Kitért az ugyancsak pécsi Horvát Ház létrehozására és arra is, hogy a horvátországi Eszéken működő Magyar Oktatási és Művelődési Központnak ötvenfős kollégiumot építettek. [...] A horvátországi magyarság szempontjából a legfontosabb KVB-ajánlások listája...” Forrás: Kepesujtsag.com: [teljes cikk >](#)